

UŽ. ŽÁDNÉ. PLASTY.

ITY můžeš
změnit svět

MARTIN DOREY

Zakladatel #2minutesolution

UŽ.

ŽÁDNÉ.

PLASTY.

Text and Illustrations copyright © Martin Dorey 2018

Všetchna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Pavlína Stelzerová, 2020

Cover © DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

© DOBROVSKÝ s. r. o., 2020

ISBN 978-80-7642-790-7 (pdf)

UŽ.
ŽÁDNÉ.
PLASTY.

ITY můžeš
změnit svět

MARTIN DOREY

Zakladatel #2minutesolution

*Pro celou naši rodinu bosých #2minutebeachclean
válečníků.*

*A pro kohokoli, kdekoli na světě, kdo byť jen
jedinkrát udělal krok navíc, aby sebral odpadek.
Jste hrdinové, všichni do jednoho.*

OBSAH

Předmluva	11
Tahle kniha je o tobě	15
Co já ti mám povídat?	21
#2minutesolution	29
Proč už žádný plast?	33
Proč jsou vlastně plasty problém?	37
Odkud se berou v moři plasty?	41
Proč záleží na tvých 2 minutách?	45
Čím nahradit plast	49
Je recyklace řešení?	55
Tato kniha není o...	
politice, ekonomice ani reklamách	61
7 hlavních viníků	67
#2minutesolution pro tvůj domov	97
#2minutesolution pro děti	133
#2minutesolution pro tvé pracoviště	145
Konec začátku	161
Seznam věcí, které je třeba udělat	163
Poděkování	170

MÁŠ
2 MINUTY?

JASNĚ,
ŽE JO.

PŘEDMLUVA

Kámen, nůžky, papír. Kámen, nůžky, papír...
plast.

Když jsme byli děti, občas jsme přidali i dynamit nebo zabijácký trumf. Ale kam se hrabaly na plast, to byl materiál, nástroj a jed, který přebil všechno. A teď konečně víme, že je to pravda. Už není úniku. Plasty je třeba redukovat a recyklovat, pořád, čím dál víc. A pokud myslíš, že potřebuješ drobátko postrčit, jen čti dál.

Martina Doreye mám rád, je to fajn týpek. Co však na něm obdivuji nejvíc? Když něco řekne, taky to udělá. Kromě toho jsem příznivcem jednoduchých nápadů, které fungují – stejně jako Martinův #2minutebeachclean. A naštěstí nejsem sám, už tisíce lidí společně

UŽ. ŽÁDNÉ. PLASTY.

dokázaly vysbírat z pláží tuny plastových odpadků. Jedná se o projekt ambiciózní a zároveň přiměřený schopnostem jednotlivce, který navzájem lidi spojuje a dělá z nás všech součástí něčeho velmi přínosného. Nicméně čištěním pláží jenom řešíme problémy, které jsme sami svou nepořádností způsobili. Nebylo by proto mnohem jednodušší v první řadě zabránit, aby ke znečištění docházelo?

Je potřeba hledat podobně jednoduchá řešení, jako je #2minutebeachclean. Způsob, jak může pomoci každý z nás, aniž by tím příliš zatížil svůj běžný životní styl nebo peněženku, a zároveň abychom měnili svět doopravdy k lepšímu...

Řešení je zde, na následujících stránkách, a nese název #2minutesolution. Knihu jsem dočetl včera a už dnes splnil tři úkoly, což jen svědčí o Martinově brilantním nápadu a vizi do budoucna. No a teď jsi na řadě ty!

PŘEDMLUVA

Chris Packham

(Ten, kdo si právě koupil nový čistič vody,
cibuli bez obalu a rozložitelné sáčky na psí
exkrementy)

TAHLE
KNIHA
JE
O TOBĚ

UŽ. ŽÁDNÉ. PLASTY.

Následující kniha je však také o plastech a obrovských problémech, kterým kvůli nim musíme čelit.

A proč je kniha o tobě? Protože právě ty, jelikož tvoříš nedílnou součást našeho světa, můžeš pomoci. Ano, ty.

Řekl bych, že už tušíš, o co jde. Musíme společně čelit velkému problému – zamoření plasty. V podstatě se v nich topíme. Celé oceány se dusí. Ptáci, ryby, kytovci a mořští savci kvůli plastům umírají – stovky tisíc živočichů každý rok. Buď se v odpadcích uškrtí, zamotají se do nich, anebo si spletou jedovaté úlomky se svou běžnou potravou a umřou v bolestech hladem, s žaludkem plným plastu. Útočí na nás odkaz téměř stovky let nekontrolované produkce plastových výrobků. Teprve teď začínáme pomalu chápat, co se skutečně děje. Neboj – nebudu ti nadávat, že používáš plasty prakticky neustále. Právě naopak, chtěl bych ti

poděkovat za každý malý kousek plastu, který se díky tobě nedostane do moře.

Plast je téměř zázračný materiál pro nejrůznější účely. Ale musíme ho produkovat méně, užívat jej moudře a nedovolit, aby znečišťoval naše oceány.

Můžeme sice sledovat inspirativní osobnosti anebo memy na Facebooku a doufat, že tyto problémy vyřeší za nás. Ale nikdo nesvede zázraky. Sdílením příspěvků pomůžeš informovat ostatní, a proto máš pak možná pocit, že jsi už udělal dost. Pro opravdovou změnu to však nestačí.

To samé platí i pro stát a velké korporace. Jde jim hlavně o obchod a popularitu. Nemají nejmenší chuť jednat opravdu rozhodně, obzvlášť pokud se jedná o schvalování nepopulárních zákonů nebo ohrožení zisků.

Řešení proto musíme najít my dva – ty a já.

UŽ. ŽÁDNÉ. PLASTY.

Tato kniha je proto o tom, co můžeš udělat ty sám, abys změnil svět, proč na tom tolik záleží, a že nemusíš obětovat celý svůj život, abys to dokázal. Na stránkách knihy najdeš návrhy, jak snížit svou běžnou denní spotřebu plastů. Každý takový návrh spadá pod #2minutesolution (2minutové řešení) – jednoduchý a snadný způsob, jak se přebytečných plastů vzdát. Zatímco každé #2minutesolution se může samo o sobě jevit jako bezvýznamné, jejich efekt se sčítá a výsledný účinek narůstá; #2minutesolution stojí pouhé 2 minuty tvého drahocenného času, a přesto odstartuje změnu světového měřítká.

Povím ti také o několika zajímavých myšlenkách, které se rozšířily do takové míry, že už nyní je jejich dopad obrovský. Všechny představovaly zpočátku pouhou jiskru naděje.

Nicméně každý ví, že aby vzplál mocný oheň, stačí právě ta jediná jiskra.

Co můžeš udělat hned teď

Závěrem každé kapitoly dostaneš jeden úkol. Bylo by fajn, abys alespoň některé z nich splnil anebo si je alespoň promyslel. Většinou se jedná o něco zcela jednoduchého, například o to zamyslet se nad významem plastů ve svém životě nebo zaměřit se na využití plastů v nejbližším supermarketu. Jindy tě požádám, abys věnoval pár minut svého času sbírání plastů, jen abys zjistil, kolik jich ve svém okolí najdeš. Význam spočívá v součtu všech těchto činností. Až se dostaneš na konec knihy (což ti opravdu nezabere moc času), uvidíš, kolik toho dokážeš vykonat i bez velkého úsilí!